

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS SPRENDIMAS

2024 m. sausio 25 d. Nr. 21RE3-8(AG3-174/25-2023)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Ramintos Ramanauskienės (posėdžio pirmininkė), Lino Dagio (pranešėjas), Giedriaus Jakubėno, Vaidos Paurienės ir Svetlanos Sinkevičienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos R. J. (*duomenys neskelbtini*) skundą atsakovei Šiaulių miesto savivaldybės administracijai dėl sąlyginės pašalpos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą neskyrimo.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja R. J. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – ir Pareiškėja) 2024 m. sausio 2 d. patikslintu skundu (toliau – ir skundas) Komisijos prašo panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir Atsakovė arba Administracija) Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus 2023 m. lapkričio 27 d. sprendimą Nr. 32255 „Dėl sąlyginės pašalpos skyrimo“ (toliau – ir Sprendimas).

Skunde nurodyta, kad Pareiškėja prašė Atsakovės skirti jai sąlyginę pašalpą už komunalines atliekas, tačiau jos prašymas buvo atmestas, nes jos šeimos pajamos viršijo 3 Eur nustatytos normos. Pažymi, kad 2022 metais taip pat kreipėsi dėl analogiškos išmokos skyrimo, ir jos prašymas buvo patenkintas, nors bendros šeimos pajamos taip pat buvo viršytos keliais eurai. Nurodo, kad jos šeimai yra skiriama parama maisto paketais, nemokamas mokinių maitinimas, papildoma išmoka vaikams ir kompensacija už šildymą.

Atsakovė atsiliepimu nesutinka su Pareiškėjos skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą (b. l. 27-29).

Atsiliepime Atsakovė pažymi, kad Pareiškėja 2023 m. lapkričio 13 d. pateikė Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriui (toliau – ir Skyrius) prašymą Nr. 32738 „Dėl sąlyginės pašalpos skyrimo“ (toliau – ir Prašymas), kuriuo buvo prašoma skirti sąlyginę pašalpą komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo priskaičiuoto mokesčio 50 proc. apmokėjimui (toliau – sąlyginė pašalpa). Pareiškėja Prašyme nurodė, kad jai reikalinga kompensacija už komunalinių atliekų išvežimą ir sutvarkymą, nurodė 2023 m. rugpjūčio, rugsėjo ir spalio mėnesiais vaikų išlaikymui gautas pajamas (938,40 Eur). Kartu pridėjo rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą apmokėjimo kvitus bei pažymą apie priskaičiuotą ir išmokėtą darbo užmokestį ir kitas išmokas už 2023 m. rugpjūčio, rugsėjo ir spalio mėnesius (gauta 2784,37 Eur).

Šiaulių miesto savivaldybės paramos teikimo komisija (toliau – Paramos teikimo komisija) išnagrinėjo (protokolo Nr. PRP-43) Pareiškėjos Prašymą 2023 m. lapkričio 23 d. ir nutarė neskirti sąlyginės pašalpos, nes apskaičiuotos pajamos viršijo Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 4 d. sprendimu Nr. T-64 (aktuali redakcija 2023-11-10 Nr. T-424) „Dėl Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Aprašas) 34.5 papunktyje nustatytą pajamų ribą. Atsižvelgiant į Paramos teikimo komisijos protokolinį sprendimą, Atsakovė 2023 m. lapkričio 27 d.

priėmė Sprendimą neskirti Pareiškėjai sąlyginės pašalpos už laikotarpį nuo 2023 m. lapkričio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 1 d., vadovaujantis Aprašo 34.5 papunkčiu „*dėl sąlyginės pašalpos skyrimo asmenims už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, jei vieno gyvenančio asmens pajamos neviršija 3 valstybės remiamų pajamų dydžio, o bendrai gyvenančių asmenų pajamos neviršija 2 valstybės remiamų pajamų dydžio vienam asmeniui ir kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo atitinka bent vieną iš Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – Įstatymas) 8 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys turi teisę į piniginę socialinę paramą <...>*“.

Apie priimtą skundžiamą Sprendimą ir priežastis neskirti sąlyginės pašalpos Pareiškėja buvo informuota 2023 m. lapkričio 29 d. Skyriaus raštu Nr. (28.1.7 Mr) SSP-5734 „Dėl sąlyginės pašalpos neskyrimo“ (toliau – ir Raštas).

Atsakovė nurodo, kad Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (suvestinė redakcija nuo 2023-10-01 iki 2024-04-30) (toliau – ir Įstatymas) 4 straipsnio 2 dalis numato, kad Savivaldybės taryba tvirtina piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašą, kuriame, be kita ko, nustato <...> *pagrindus, kai socialinė parama skiriama kitais šiame įstatyme nenumatytais atvejais (skiriama vienkartinė, tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpa; <...> ir kuriems esant ši parama didinama, mažinama, skiriama ne visiems bendrai gyvenantiems asmenims, sustabdomas, nutraukiamas ar atnaujinamas jos mokėjimas; <...>*.

Aprašas nustato nepasiturinčių gyventojų kreipimosi dėl piniginės socialinės paramos (būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų, išlaidų karštam vandeniui kompensacijų (toliau – kompensacijos) ir socialinės pašalpos) ir periodinės, sąlyginės, tikslinės, vienkartinės pašalpos skyrimo, mokėjimo ir atsiskaitymo su paslaugas teikiančiomis įmonėmis tvarką. Aprašo 34 punkte nustatyta, kad „*pareiškėjams pateikus motyvuotus prašymus, ir, esant būtinybei, turėdama surašytus pareiškėjų gyvenimo sąlygų patikrinimo aktus, jei asmenų turimos piniginės lėšos neviršija Įstatyme numatyto piniginių lėšų normatyvo, Paramos teikimo komisija priima sprendimus dėl periodinių, sąlyginių, tikslinių, vienkartinių (išskyrus iš pataisos įstaigų paleistiems asmenims vienkartinės pašalpos) pašalpų (toliau – Pašalpos) skyrimo*“.

Sąlyginė pašalpa skiriama įvertinus Aprašo 34.5 papunktyje nurodytas sąlygas. Viena iš sąlygų yra pajamų dydis – bendrai gyvenančių asmenų pajamos, tenkančios vienam asmeniui, neturi viršyti 2 valstybės remiamų pajamų dydžių (2023 m. valstybės remiamų pajamų dydis (toliau – ir VRP) – 157 Eur).

Aprašo 36 punkte nurodyta, kad pajamos pašalpai skirti apskaičiuojamos vadovaujantis Įstatymo 17 ir 18 straipsniais. Įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad asmeniui, vienam auginančiam 1-2 vaikus, apskaičiuojant vidutines pajamas neįskaitoma 35 proc. darbo užmokesčio. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėja viena auginą 2 vaikus, apskaičiuojant jos pajamas sąlyginei pašalpai gauti, buvo neįskaityta 35 proc. gauto darbo užmokesčio (2784,37 - 35 proc. = 1809,84). Apskaičiuojant pajamas, vertintos Pareiškėjos pajamos už 3 praėjusius mėnesius iki kreipimosi mėnesio pradžios (08, 09, 10 mėn.): darbo užmokestis (atėmus 35 proc.) – 1809,84 Eur, gautos lėšos vaikų išlaikymui – 938,40 Eur bei vaikų išlaikymo išmoka (pagal SODROS duomenų bazės išrašą) – 109,43 Eur, iš viso – 2857,67 Eur. Atsakovė apskaičiavo, kad vidutinės vieno mėnesio pajamos (952,56 Eur), tenkančios vienam asmeniui (šeimoje 3 asmenys) yra 317,52 Eur.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, Atsakovė vertina, jog tiek Įstatymo, tiek Aprašo nuostatos įtvirtina Atsakovės teisę, nustatius vieną iš sąlygų t. y. pajamų dydžio viršijimą – kai bendrai gyvenančių asmenų pajamos, nustatytos pagal Įstatymo 17 ir 18 straipsnius, tenkančios vienam asmeniui, viršija 2 valstybės remiamų pajamų dydžius – neteikti sąlyginės pašalpos, todėl Atsakovė ir priėmė skundžiamą Sprendimą.

Atsakovė atkreipia dėmesį, kad Pareiškėja pateiktame skunde nurodė, jog 2022 metais jos prašymas dėl tos pačios išmokos buvo patenkintas, nors pajamos ir viršijo keletą eurų. Dėl tokių teiginių Atsakovė pažymi, kad skunde pateikta informacija yra neteisinga. Pasak Atsakovės, 2022 m. spalio 31 d. Pareiškėja pateikė prašymą sąlyginei pašalpai gauti, ir Paramos teikimo komisija (2022 m. lapkričio 17 d. protokolo Nr. PRP - 44) skyrė sąlyginę pašalpą (44,52 Eur), nes Pareiškėjos šeimos pajamos, tenkančios vienam asmeniui (260,83 Eur) neviršijo 2,5 VRP dydžio (367,50 Eur 2022 m.,

kadangi pagal 2022 m. galiojusį Aprašą, pajamų riba sąlyginei pašalpai gauti bendrai gyvenantiems asmenims prašymo metu buvo 2,5 VRP, o VRP buvo 147 Eur).

Atsiliepime taip pat atkreipiamas dėmesys, jog Pareiškėjai skiriama parama maisto paketais, nemokamas mokinių maitinimas, papildoma išmoka vaikams, kompensacija už šildymą, tačiau kartu pažymi, kad kiekvienai iš šių paminėtų išmokų/kompensacijų yra aktualus skirtingas pajamų skaičiavimo laikotarpis atsižvelgiant į prašymo pateikimo mėnesį, todėl nėra pagrindo lyginti visų šių aplinkybių.

Skundas atmestinas.

Ginčas byloje kilo dėl Atsakovės 2023 m. lapkričio 27 d. sprendimo Nr. 32255 „Dėl sąlyginės pašalpos skyrimo“ (toliau, minėta – Sprendimas) (b.1. 41), kuriuo Pareiškėjai nebuvo skirta sąlyginė pašalpa už laikotarpį nuo 2023 m. lapkričio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 1 d., nes Pareiškėjos pajamos, tenkančios bendrai gyvenančiam asmeniui, viršijo nustatytą pajamų normatyvą.

Iš byloje esančių rašytinių įrodymų nustatyta, kad Pareiškėja 2023 m. lapkričio 13 d. Skyriui pateikė prašymą Nr. 32738 „Dėl sąlyginės pašalpos skyrimo“ komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo priskaičiuoto mokesčio 50 proc. apmokėjimui (minėta, toliau – ir Prašymas; b.1. 43), kuriame nurodė gautas pajamas už 3 mėnesius iki kreipimosi mėnesio (t. y. 2023 m. rugpjūtį, rugsėjį ir spalį). Pajamas sudarė su darbo santykiais susijusios pajamos (2784,0 Eur (moters); 37 Eur vaiko), piniginės lėšos, gautos vaikams išlaikyti (938,4 Eur (lėšos vaikų išlaikymui) ir 109,43 Eur SODROS išmokos). Paramos teikimo komisijos posėdyje dėl piniginės socialinės paramos skyrimo išimties tvarka (protokolas Nr. PRP-43; b.1. 40) 2023 m. lapkričio 23 d. nutarta neskirti Pareiškėjai sąlyginės pašalpos, nes gaunamos pajamos viršijo Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Šiaulių miesto gyventojams teikimo tvarkos aprašo 34.5 punkte nustatytą pajamų dydį. Atsižvelgiant į Paramos teikimo komisijos protokolinį sprendimą, Atsakovė 2023 m. lapkričio 27 d. priėmė skundžiamą Sprendimą (b.1. 41) neskirti Pareiškėjai sąlyginės pašalpos komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo 2023 metais priskaičiuoto mokesčio 50 proc. apmokėjimui pagal Pareiškėjos Prašymą.

Sprendimo skiltyje „*Išmokos tikslinė paskirtis*“ nurodyta teisinis pagrindas „34.5 p. (už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą)“, o skiltyje „*Pastabos*“ – argumentai – „pajamos viršija 2 VRP“. Apie priimtą Sprendimą ir priežastis neskirti sąlyginės pašalpos Pareiškėja buvo informuota Skyriaus 2023 m. lapkričio 29 d. raštu Nr. (28.1.7 Mr) SSP-5734 „Dėl sąlyginės pašalpos neskyrimo“ (toliau, minėta – Raštas) (b.1. 42). Šiame Rašte Pareiškėjai buvo išaiškinta, kad jos Prašymą svarstė Paramos teikimo komisija, ir buvo nustatyta, kad Pareiškėjos šeimos pajamos (neįskaitant 35 proc. darbo užmokesčio), tenkančios vienam asmeniui, yra 317,52 Eur, t. y. viršija 2 VRP dydį, kuris sudaro 314 Eur, todėl, vadovaujantis Aprašo 34.5 papunkčiu, prašoma sąlyginė pašalpa Pareiškėjai neskirta.

Byloje ginčo šalių pateikti dokumentai patvirtina, kad Pareiškėja ir jos dvi nepilnametės dukros yra deklaruotos bute, adresu (*duomenys neskelbtini*), Šiauliai (b.1. 39), už kurio komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą prašoma sąlyginė pašalpa (b.1. 43-44); į bylą pateiktas mokėjimo pranešimas dėl rinkliavos mokesčio už 2023 metus (b.1. 33) ir jo sumokėjimą (97,56 Eur) patvirtinantys dokumentai (b.1. 34), taip pat pažyma apie apskaičiuotą darbo užmokestį (b.1. 35) ir SODROS duomenų bazės išrašai (b.1. 36-38). Todėl nėra pagrindo abejoti, kad visi šie duomenys Paramos teikimo komisijai buvo žinomi ir įvertinti, tiek nustatant Pareiškėjos ir bendrai gyvenančių asmenų pajamas, tenkančias vienam asmeniui, tiek sprendžiant dėl sąlyginės pašalpos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą už 2023 metus. Kartu pažymėtina, kad ginčo tarp šalių dėl Pareiškėjai apskaičiuotų pajamų sąlyginei pašalpai gauti dydžio ar apskaičiavimo nėra. Pareiškėja savo nesutikimą su priimtu Sprendimu grindžia tuo, kad jos šeimos pajamos 2023 metų rugpjūčio, rugsėjo ir spalio mėn. nustatytą normą (2 VRP) viršija nežymiai – 3 Eur, todėl mano, kad sąlyginė pašalpa jai turėjo būti skirta, nes analogiška situacija buvo susiklosčiusi ir 2022 metais, bet tada Atsakovė sąlyginę pašalpą jai skyrė.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAĮ) nenumato, kad administracinis sprendimas turi būti išdėstytas viename dokumente. Atsižvelgiant į tai, kad teisinis pagrindas, argumentai ir motyvai dėl sąlyginės pašalpos neskyrimo Pareiškėjai yra išdėstyti keliuose

dokumentuose – Paramos teikimo komisijos posėdžio protokole, Rašte ir Sprendime, Komisija visus šiuos dokumentus vertins kaip vientisą administracinį sprendimą.

Nagrinėjamoje administracinėje byloje Komisija spręs, ar Administracija laikėsi teisės aktų reikalavimų ir pagrįstai neskyrė Pareiškėjai sąlyginės pašalpos, t. y. ar buvo teisinis pagrindas atsisakyti tenkinti Prašymą. Atsižvelgiant į Pareiškėjos skundo argumentus, ginčo išsprendimui reikšminga tai, kokia Paramos teikimo komisijos ir atitinkamai Skyriaus diskrecija, vertinant norminiu administraciniu aktu – Aprašu nustatytas sąlygas dėl paramos teikimo. Kitaip tariant, ar yra teisinis pagrindas viešojo administravimo subjekto struktūriniam padaliniiui ir (ar) tam tikrų klausimų sprendimui sudarytai komisijai nuspręsti skirti sąlyginę pašalpą jos prašančiam asmeniui, kai to asmens pajamos viršija teisės akte nustatytą ribą.

Ginčui aktualūs teisės aktai: Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2023-10-01 iki 2024-04-30) (minėta, toliau – ir Įstatymas); Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 4 d. sprendimu Nr. T-64 „Dėl Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2023-11-10 Nr. 424) (minėta, toliau – ir Aprašas); 2022 m. gruodžio 14 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1250 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 5 d. nutarimo Nr. 1206 „Dėl socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių dydžių patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – ir Vyriausybės nutarimas), o taip pat ir VAĮ nuostatos.

Pirmiausia, nagrinėjamo ginčo kontekste paminėtina, jog viešojoje teisėje taikomi įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad viešojo administravimo subjektai, vykdydami įstatymais jiems priskirtą veiklą, veiktų tik taip, kaip numato teisės aktai. Sprendžiant klausimą dėl sprendimo teisėtumo, pažymėtina, kad Administracija yra viešojo administravimo subjektas, veikė viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai taikytinos VAĮ nuostatos, garantuojančios asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą ir kt. (VAĮ 1 straipsnis).

VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad administraciniame sprendime jį priimančias pagal suteiktus įgaliojimus viešojo administravimo subjektas, be kita ko, turi nurodyti administracinio sprendimo teisinį ir faktinį pagrindą ar kitas administraciniam sprendimui įtakos turėjusias aplinkybes bei administracinio sprendimo motyvus. Pastaroji teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus. Paminėtos nuostatos reiškia, kad viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją privalo veikti tik taip, kaip nustatyta teisės aktuose. Plečiamasis viešojo administravimo subjekto kompetencijos aiškinimas viešojoje administracinėje teisėje nėra galimas.

Piniginę socialinę paramą savivaldybės teikia vykdydamos savarankiškąją savivaldybių funkciją, kuri yra finansuojama iš savivaldybių biudžetų lėšų (Įstatymo 4 straipsnio 1 dalis), todėl savivaldybės taryba tvirtina piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašą, kuris nustato nepasiturinčių gyventojų kreipimosi dėl piniginės socialinės paramos (būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų, išlaidų karštam vandeniui kompensacijų (toliau – kompensacijos), socialinės pašalpos) ir periodinės, sąlyginės, tikslinės, vienkartinės pašalpos skyrimo, mokėjimo ir atsiskaitymo su paslaugas teikiančiomis įmonėmis tvarką (4 straipsnio 2 dalis). Pareiškėjų prašymus dėl piniginės socialinės paramos ir pašalpų (išskyrus vienkartinę pašalpą iš pataisos įstaigų paleistiems asmenims) skyrimo ar rekomendacijų teikimo (piniginei socialinei paramai išimties tvarka) nagrinėja Šiaulių miesto savivaldybės paramos teikimo komisija (piniginei socialinei paramai išimties tvarka), sudaryta mero potvarkiu. Piniginę socialinę paramą, vadovaudamasis Įstatymo nuostatomis, skiria Socialinių išmokų ir kompensacijų skyrius. Priėmus

sprendimą neskirti piniginės socialinės paramos, sprendime nurodomos neskyrimo priežastys, sprendimo apskundimo tvarka ir terminai (Aprašo 13 punktas).

Dėl periodinių, sąlyginių, tikslinių, vienkartinių pašalpų skyrimo asmenys, nurodyti Aprašo 3 punkte (t. y. asmenys, Šiaulių mieste deklaravę gyvenamąją vietą ar įrašyti į asmenų, neturinčių gyvenamosios vietos, apskaitą Šiaulių miesto savivaldybėje, arba neturintys deklaruotos gyvenamosios vietos, bet įrodantys, kad faktiškai gyvena Šiaulių mieste. Kompensacijos teikiamos deklaravusiems gyvenamąją vietą ar būstą nuomojantiems Šiaulių mieste asmenims, raštu sudariusiems su nuomotoju gyvenamųjų patalpų nuomos sutartį ir ją įregistravusiems viešajame registre), kreipiasi į Socialinių išmokų ir kompensacijų skyrių, užpildo prašymą, kuriame išsamiai aprašo savo socialinę padėtį, nurodo aplinkybes, dėl kurių prašo pašalpos, ir pateikia jai skirti reikiamus dokumentus (Aprašo 33 punktas). Pareiškėjams pateikus motyvuotus prašymus, ir, esant būtinybei, turėdama surašytus pareiškėjų gyvenimo sąlygų patikrinimo aktus, jei asmenų turimos piniginės lėšos neviršija Įstatyme numatyto piniginių lėšų normatyvo, Paramos teikimo komisija priima sprendimus dėl periodinių, sąlyginių, tikslinių, vienkartinių (išskyrus iš pataisos įstaigų paleistiems asmenims vienkartinės pašalpos) pašalpų (toliau – pašalpos) skyrimo (Aprašo 34 punktas).

Pagal Aprašo 34.5 punkto nuostatas, Paramos teikimo komisija priima sprendimus dėl sąlyginės pašalpos skyrimo asmenims už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, jei vieno gyvenančio asmens pajamos neviršija 3 VRP dydžio, o bendrai gyvenančių asmenų pajamos neviršija 2 VRP dydžio vienam asmeniui ir kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo atitinka bent vieną iš Įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys turi teisę į piniginę socialinę paramą. Priskaičiuoto mokesčio 50 proc. dydžio suma yra perduodama Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centrui, tik kai gavėjas yra sumokėjęs likusią dalį ir prašymą pateikia ne vėliau kaip iki kalendorinių metų pabaigos. Vyriausybės nutarimu nuo 2023 m. sausio 1 d. patvirtintas valstybės remiamų pajamų (toliau, minėta – VRP) dydis – 157 Eur. VRP bendrai gyvenantiems asmenims nustatomos valstybės remiamų pajamų dydį padauginus iš bendrai gyvenančių asmenų skaičiaus. Piniginei socialinei paramai apskaičiuoti taikomas VRP dydis to mėnesio, už kurį socialinė pašalpa ir (ar) kompensacijos yra skiriamos (Įstatymo 13 straipsnis).

Taigi tam, jog asmeniui būtų skirta socialinė parama, teisės aktuose tokia teisė turi būti numatyta, o Administracija privalo patikrinti, ar besikreipiantis asmuo patenka į bent vieną iš Įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatytų asmenų grupių, turinčių teisę į piniginę socialinę paramą, o tada jam tokią teisę nustatyti.

Kaip minėta, šioje byloje esantys įrodymai patvirtina, kad Pareiškėja ir bendrai gyvenantys asmenys (du nepilnamečiai asmenys) atitinka Aprašo 3 punkte nurodytas sąlygas sąlyginei pašalpai gauti, nes: 1) gyvenamoji vieta deklaruota Šiaulių miesto savivaldybėje (b.1. 39); 2) pateikė Skyriui Prašymą iki kalendorinių metų pabaigos (2023 m. lapkričio 13 d.) nurodydama gaunamas pajamas (b.1. 43-44); 3) pateikė rinkliavos mokėjimo pranešimą už 2023 metus (b.1. 33) ir kvitus, patvirtinančius 2023 metų vietinės rinkliavos už atliekų tvarkymą sumokėjimo faktą rinkliavos administratoriui (b. 1. 34).

Komisija, įvertinusi į bylą pateiktus įrodymus ir aptartus pajamų apskaičiavimo duomenis, neturi pagrindo abejoti dėl Atsakovės išvados, jog Pareiškėjos ir bendrai gyvenančių asmenų vidutinės mėnesio pajamos, tenkančios vienam asmeniui per mėnesį yra 317,52 Eur, tuo labiau, kad šio fakto neneigia nei Pareiškėja. Taigi, vertinamuoju laikotarpiu (2023 m. rugpjūčio–spalio mėn.) gautos pajamos tenkančios kiekvienam kartu gyvenančiam asmeniui viršijo Aprašo 34.5 papunktyje nustatytą dydį – 2 VRP, kas tuo metu sudarė 314 Eur, todėl Atsakovei nebuvo pagrindo Pareiškėjos pajamas vienam asmeniui vertinti kitaip, nei nurodyta Sprendime.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad sąlygines pašalpas Atsakovė teikia savivaldybei vykdant savarankiškąją savivaldybės funkciją, kuri yra finansuojama iš Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto lėšų, todėl turi būti užtikrintas racionalus turimų išteklių panaudojimas. Paramos teikimo komisijai nėra suteikti įgaliojimai nuspręsti, kokia galėtų būti „nežymi“ didesnių pajamų suma, kuriai viršijus gautas pajamas, ji turėtų teisę skirti sąlyginę pašalpą. Kaip minėta, konkretų pajamų dydį šio ginčo atveju nustato norminiai teisės aktai t. y. Įstatymas ir Aprašas.

Nagrinėjamos situacijos kontekste negalima pritarti ir Pareiškėjos teiginiui, kad 2022 metais jos prašymas dėl tos pačios sąlyginės pašalpos buvo tenkintas, nors ir viršijo nustatytą normatyvą.

Atsiliepime Atsakovė nurodė, kad Pareiškėja 2022 m. spalio 31 d. buvo pateikusi prašymą sąlyginei pašalpai gauti, ir 2022 m. lapkričio 17 d. Paramos teikimo komisija (protokolo Nr. PRP-44) skyrė jai sąlyginę pašalpą (44,52 Eur), nes Pareiškėjos šeimos pajamos, tenkančios vienam asmeniui buvo 260,83 Eur ir neviršijo 2,5 VRP dydžio, kuris buvo nustatytas prašymo metu galiojusio Aprašo 34.5 papunktyje (galiojusi aktuali redakcija 2022-10-11–2023-04-01). Kartu su atsiliepimu Atsakovė Komisijai nepateikė dokumentų, susijusių su 2022 m. spalio 31 d. Pareiškėjos prašymo nagrinėjimu, ir priimtų sprendimų kopijų (nuorašų), tačiau prieštaravimų dėl atsiliepime nurodytų faktų Pareiškėja nepareiškė, nors atsiliepimas jai buvo pateiktas susipažinti. Dėl to nėra priežasties abejoti Atsakovės išdėstytomis aplinkybėmis.

Taigi, minėto 2022 m. spalio 31 d. Pareiškėjos prašymo teikimo metu VRP sąlyginei pašalpai gauti bendrai gyvenantiems asmenims buvo po 147 Eur kiekvienam asmeniui (2022 m. gegužės 23 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 528 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 5 d. nutarimo Nr. 1206 „Dėl socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių dydžių patvirtinimo“ pakeitimo“), todėl 2,5 VRP sudarė – 367,50 Eur (t. y. 106,67 Eur daugiau, nei Pareiškėjos šeimos pajamos, tenkančios vienam asmeniui). Nagrinėjamu atveju 2023 m. lapkričio 13 d. teikiant Prašymą (b.l. 43-44) buvo įsigaliojusi nauja Aprašo redakcija (suvestinė redakcija galiojanti nuo 2023-11-10), kurios 34.5 papunktyje įtvirtinta nuostata, kad „<...>dėl sąlyginės pašalpos skyrimo asmenims už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, jei vieno gyvenančio asmens pajamos neviršija 3 valstybės remiamų pajamų dydžio, o bendrai gyvenančių asmenų pajamos neviršija 2 valstybės remiamų pajamų dydžio vienam asmeniui <...>“. Taigi, sutinkant su Atsakovės argumentais, įvertinus pasikeitusį tiek VRP dydį (anksčiau buvo 147 Eur; Sprendimo priėmimo metu – 157 Eur), tiek koeficientą (nuo 2,5 VRP sumažintas iki 2 VRP,) Komisija konstatuoja, kad Pareiškėjai 2022 metais nebuvo skirta sąlyginė pašalpa pagal tuo metu galiojančią teisinę reglamentavimą, bet ne analogiškais sąlygomis, kaip teigiama skunde.

Pažymėtina, kad skunde nurodytos aplinkybės, jog Pareiškėjai skiriama parama maisto paketais, nemokamas mokinių maitinimas, papildoma išmoka vaikams, kompensacija už šildymą galėtų būti reikšmingos tik tuomet, jei tai būtų susiję su Pareiškėjos prašomos sąlyginės pašalpos skyrimu. Komisija sutinka su Atsakovės atsiliepime išdėstyta pozicija, kad skiriant kiekvieną iš šių nurodytų išmokų/kompensacijų yra aktualus skirtingas pajamų skaičiavimo laikotarpis, atsižvelgiant į prašymo pateikimo mėnesį, todėl Komisija dėl šių išmokų/kompensacijų nepasisakys.

Apibendrinus tai, kas išdėstyta, Komisija Atsakovės Sprendimui iš esmės pritaria ir akcentuoja, kad nebuvo pagrindo kitokiai išvadai, nei padaryta skundžiamame Sprendime. Skundžiamas sprendimas yra pagrįstas ginčui aktualiomis teisės normomis, motyvuotas ir aiškus – atitinkantis VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nustatytus reikalavimus. Atsakovės priimtas Sprendimas nesutrukdė Pareiškėjai suvokti, kokios priežastys lėmė tokį viešojo administravimo subjekto sprendimą. Nagrinėjamoje byloje nenustačius skundžiamo Sprendimo neteisėtumo požymių, nėra pagrindo jį naikinti Pareiškėjos skunde nurodytais motyvais.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos R. J. (*duomenys neskelbtini*) skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų administracinio teismo Šiaulių rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Raminta Ramanauskienė

Komisijos nariai

Linas Dagys

Giedrius Jakubėnas
Vaida Paurienė
Svetlana Sinkevičienė